

Lévai Újság

gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

II. ÉVFOLYAM, 25. SZÁM

1935 JUNIUS 19. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

A villanyátszerelés panaszslavinája

A villanyárak leszállításának érdekében indított akció során annak idején kikértük Szlovenszko egyik legismertebb szakemberének véleményét a lévai villanyállapotokra vonatkozólag. Kracsmary László, a beszercebányai mintaszerűen vezetett villanytelep igazgatója a Lévai Újságban közölt szakvéleménye kihangsúlyozta, hogy a lévai villanyüzemi állapotokat csak úgy lehet kiküszöbölni, ha haladéktalanul megtörténik a hálózat teljes átszerelése a normalizált váltóáramra.

Kracsmary László mérnököt, akinek szaktekintélye egész Szlovenszkon elismert, a városi villanytelep is meghívta, hogy mondjon véleményt az üzemi bizottság előtt, miként lehetne a fennálló kedvezőtlen helyzetet megjavítani, az egyenirányítással okozott nagy áramvesztéseket megszüntetni és az üzemet rentabilissá tenni. Ez volna ugyanis előfeltétele az árak általános leszállításának. Kracsmary véleménye ez esetben is oda konkludált, hogy a részben váltóáramra, részben pedig egyenáramra beállított vezetékek sürgősen egységesíteni kell. Ennek folytán azután a V. V. T. elhatározta, hogy sürgősen cselekedni kíván a hálózat egységes átszereléséért.

A V. V. T. május hó 21-én kelt hirdetményével elrendelte Léva város egész területén a hálózat eddig egyenáramú részének 1935 október végéig való átkapcsolását a normalizált váltóáramra. Ez a váltóáram a világítás céljaira 220 Volt, motorok részére pedig 380 Volt feszültségű.

Ezen hirdetményben hivatkozás történik arra, hogy az átkapcsolásnak az E. S. Č. szabályainak és előírásainak megfelelően kell megtörténni.

Az átszerelés meg is kezdődött, tolyamtaban van és eddig nem is lenne a terv megvalósítása ellen senkinek kifogása. Azonban a terv realizálása során a fogyasztók részéről annyi és oly súlyos panasz merült fel a városi v. telep eljárása ellen, hogy a közvélemény hatása alatt, a közérdek szolgálatában, a fogyasztók érdekében kénytelenek vagyunk az ügygel nyilvánosan foglalkozni, mert csak így remélhető az egyre szaporodó sérelmek méltányos és általános orvoslása.

Közüzem vagy üzlet?

Köztudomású tény, hogy a villanytelep Léva város közönsége tartja fenn és így azt közüzemnek kell tekinteni. Ez annyit jelent, hogy vállalkozásaiban elsősorban a közérdek és csak másodsorban érvényesül az üzleti érdek. Az átszereléssel kapcsolatosan ismételt ígéret hangzott el az illetékes tényezők részéről, hogy minden anyag és munka önköltségi áron lesz számítva a fogyasztóknak. Ez természetes is, egy közüzemnek nem lehet érdeke a haszon, a profit. De ettől eltekintve figyelembe kell venni azt, hogy az átszerelés elsősorban is

a villanytelep érdeke, hogy a fogyasztók rá vannak kényszerítve az átszerelésre, mint az a 118/1935. számú hirdetményből is olvasható. A legtöbb fogyasztónak még jó pár évig megfelelt volna a már meglévő berendezése és ők csakis a kényszer hatásának engedve szerelik át villamosberendezéseiket. Ez egy főlegesen kiadás részéről a villanytelep érdekében, amelyet a villanytelepnek is, mint közhasznú üzemnek föltétlenül figyelembe kell venni és a mai nehéz gazdasági viszonyok közt arra kell törekednie, hogy a saját érdekében történő beruházások költségeit az egész vonalon a minimumra szorítsa le. De nem szabad egy közüzemnek, még ha koncessiója is van konkurálni a városban működő más koncessióval rendelkező szerelőkkel sem, mert ezeknek a szerelési munkák elvégzése egyetlen jövedelmi forrásukat képezi és existenciájuk érdekében munkájuk után súlyos közterheket fizetnek.

Anyagszállítás és munka

A fentemlített ígéret dacára a villanytelep által benyújtott árajánlatok olyan díjszabásokat tartalmaznak a szerelési anyagokért és munkáért, amelyek nyilvánvalóan nem rezsikérek. Sokszor előfordul, hogy a villanytelep dacára annak, hogy közüzem lényegesen drágább árajánlatot ad, mint a hivatásos üzleti alapon álló vállalkozó. Ezekre vonatkozólag csak 1—2 példát kívánunk felhozni. A régi deszka óratartó előírás szerint kicserélendő gummon elosztó táblával, amelynek kereskedelmi ára 30—50 Ké és ezt a villanytelep 60—70 Ké-s áron számlázza. A vezetékek befogadására szolgáló Bergmann csövek folyómétere nagyság szerint 0,80—25' — Ké bruttó árért kapható, ezeket a villanytelep 0,90—1,50 Ké-ért számlázza. A drótvezetékek árát 80—100 százalékkal magasabban számlázza, mint azoknak bruttó beszerzési ára.

A csatlakozó vezeték

Az uccai vezetékűl az óráig csakis a villanytelep szerelheti a drótokat. Ezen szerelési munkáknál, minthogy ez teljesen a villanytelep részére van kiszajátítva, méltán elvárható a fogyasztó közönség, hogy a telep a többször hangoztatott ígéretnek megfelelően önköltségi árakat számít. Ezzel szemben a leszállított munkáknál 6 mm. vörös rézdrótot, amely a telepnek

0,65 Ké-ba kerül 1,20 Ké-ás áron számlázza. Eltekintve attól, hogy a telep emberei az átszerelésre kényszerített városrész háztulajdonosait erőszakosan akarják rábírní arra, hogy a teleppel végeztesék a szerelési munkákat. A fogyasztó közönség méltány elvárható, hogy az átszerelésnek azt a részét, amely teljesen a villanytelepnek van kiszajátítva, önköltségi áron végeztesse a telep és csak a házaknak a belső szerelésénél számítsanak rendes üzleti árakat, nem konkurálván a helybeli installátorokkal, akik szintén munkához, megélhetéshez akarnak jutni. A belső szerelési munkákat ugyanis bármely koncessióval rendelkező vállalkozó elvégezheti, a feltétel csak az, hogy ez a szerelés az E. S. Č. előírásainak és szabályainak megfelelő legyen és ebben az esetben a villanytelep csak az előírásoknak megfelelő bekapcsolási és felülvizsgálati illetékeket szedheti.

A motorok

118/35. számú hirdetményben a V. V. T. a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel a villamosmotorok kényszerkicserélésénél az új motor beszerzési árából 30%-os engedményt helyez kilátásba, ha azt ő szállítja. Ez a 30%-os engedmény a valóságban igen gyanúsán fest. A villanytelep ugyanis olyan áron kínálja a szükséges motort 30%-os engedménnyel, hogy azzal bármely más cég nyugodtan konkurálhat, viszont az öreg motort ócskavas áron hajlandó visszavenni. Konkrét esetben négy cég motorajánlata közül a városi villanytelepé volt a legmagasabb a 30%-os kártérítési engedménnyel és az öreg motor árának levonásával. Ha a városi villanytelep saját érdekében eszközölt átszereléssel kapcsolatban a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel segíteni kíván a motorok kicserélésénél, akkor ne tekintse üzleti vállalkozásnak, hanem tényleg olyan segítségnek, amelylyel a fogyasztókat iparkodik megtartani, illetve azoknak a számát szaporítani.

Bekapcsolási és felülvizsgálati illeték

Az elkészített elektromos berendezéseket bekapcsolás előtt a V. V. T. átvizsgálja, hogy azok megfelelnek-e az előírt követelményeknek és ténylegesen használható-e a célra. Ezért külön illetéket kell fizetni. Ez az illeték az E. S. Č. (Csehszlovákiai Elektro-

mossági Szövetség)nek szabványai szerint lámpahelyenként 4 Ké. Ezzel szemben a V. V. T. 1 lámpa után 10 Ké-t, 2—5 lámpa után 30, 6—10 után 50, 10—20 után 80, 20—50 után 150 Ké-t számít. Motorok után az E. S. Č. szabványa kilowattónként 5 Ké-t ír elő (1 KW egyenlő 1 1/2 lóerővel). Ezzel szemben V. V. T. 0,25 lóerőnél kisebb motoroknál 10 Ké-t, 0,25-től nagyobbaknál 30, 1 lóerőnél 50, 5 lóerőnél 80 Ké-t számít fel.

Mindezeket nyilvánosságra hoztuk azért, hogy a nagyközönségnek erről tudomása legyen, mert nagyon jól tudjuk, hogy kevesen vannak, akik ilyen technikai kérdésekben kellőleg tájékozódva lennének.

***

A város polgársága tudatában van annak a nagy veszteségeknek, amelyek a villanytelepet érik az áramegyenirányításával és minden tekintetben segedkezett kíván nyújtani a villanytelep rentabilitásához, de azt joggal elvárja ettől a közhasznú intézménytől, hogy vele szemben a lehető legméltányosabban viselkedjék és ne csináljon üzletet abból a körülményből, hogy szabályrendelettel rákényszerítette a város lakosságát villanyberendezésének átszerelésére. Reméljük és elvárjuk a V. V. T. vezetőségétől, hogy az átszerelési munkák további folyamán tartózkodni fog minden olyan intézkedéstől és költségvetésektől, amelyek a város fogyasztóközönségének az ellenszenvét és elkeseredettségét fokozzák.

Gyermekelőadás a Városi Színházban

Ma, 19-én szerdán este a Városi Színház színpadán 40 gyermekszereplő előadásában színe kerül a „Virágok forradalma” című látványos baletti. A kis táncművészek a ragyogóan díszített színpadon, teljes színházi zenekar kísérelében fogják a balettelőadást sikerre vinni. A táncokat, az általánosan ismert kiváló táncpedagógus, Wittenberg Magda tanítja be, a zenekart Schindler Rudolf jónévű karmester vezényli.

Aki egy kellemes estét akar magának szerezni, okvetlen nézze meg a balettelőadást.

+ Betegápolási cikkek +

Sérvkötők, haskötők, gumiharisnyák. Szemüvegek orvosi rendeletre. Fotografáló gépek és sportcikkek. Kosmetikai szaktanács ingyen. Illatszerek és gumiárak legolcsóbb a legnagyobb választékban

PICK ENDRE MEDICINÁL DROGÉRIA

PH. MR.

PREISICH
SZEPESSY UTCA 1.
(Schoeller malommal szemben)

A világhírű BARBARA GOULD és HORMO kozmetikai intézet hormon készítményeinek egyedüli lerakata.

Fényképészeti cikkek, parfümök, piperecikkek, bel- és kül földi kozmetikai készítmények, fésű, kefe- és gummiáru, kötszerek stb. a legolcsóbb napi árban kaphatók

A nemek harcának lévai tükre

III.

Szépség vagy épség

A régi világban a külső szépség volt a hajszolt ideál. A vonal arányossága, az arc szabályossága határozta meg egy nőnek társadalmi értékét, sikerét és boldogulását. De nemcsak a nőknél volt ez így, hanem részben a férfiaknál is, akikről a nők még lovagiasságot is követeltek. A modern kor háttérbe szorította a látszatszépség jelentőségét és főként az épségre, a testi egészségre fekteti a fősúlyt. Láttuk ugyanis, hogy a szépség gyakran üres és hiján van azon életerőknek, nem pótolja azon képességeket, amelyet a harccá fajult élet megkövetel. Ezzel függ össze a testápolás, a sportolás, amely nélkül ma már modern ember el sem képzelhető. Sajnos azonban a sport nemcsak előnyöket hozott, hanem kárt is okozott, mert mániává vált és rekordok hajszolásává fokozódott. A sportnak azonban nem az a célja, hogy rekordteljesítményeket erőszakoljon az egészség rovására, hanem hogy lömegeket egészséges életmódra neveljen.

Kozmetika és testápolás

A legtöbb nő azt hiszi, hogy a divatos öltözködés a kozmetika tulzolt használatára azonos a modern nővel, azonos a higiéniaiával. A modern nő nem a rúzs és a puder jellemzi, hanem a mentalitás a függelenség, amelyet magának munkájával és képességeivel biztosít. A modern nő nem a letzés kedvéért ápolja testét, fejleszti műveltségét, hanem azért, hogy egészségét megőrizze, tudását elmélyítve megtudja állni helyét azon a fronton, amelyet a férfiakkal való jogegyenlőség számára az életben biztosított. A látszatkultúra helyett a valódi kultúra, a félműveltség helyett a teljes műveltség az, amelyre törekedni kell, ha azt akarjuk, hogy jövőnk fejlődése a boldogulás felé vezessen.

Kultúra és civilizáció

Sokan azt hiszik, hogy a kultúra egyenlő a civilizációval. Hogy milyen nagy különbség van a kettő között, azt Léva lehet talán legjobban szemléltetni. Az, hogy egy városban aszfalt és villany van, az csak civilizáció. A kultúrához azonban még az is szükséges, hogy az aszfaltot, az utcákat tisztán tartsák és a villanyt ne csak a kiváltságosok élvezzék, hanem az minél szélesebb rétegek között nyerjen felhasználást, nemcsak világításra, hanem iparra, fűtésre stb. egyaránt. A mi civilizált kinézésű városunkban pl.

hiányzik a kultúra, mert az aszfalt alatt nem vonul el vízvezeték, csatornázás. Civilizáció az, ha valaki elégszám butorokkal rendezi be lakását, amelyből azonban hiányzik a valódi kultúra két jellegzetes vonása: a fürdőszoba és a könyvtár. Épp így vagyunk az emberekkel is, akik a legdivatosebb ruhákban járnak, de nem fürdenek és nem olvasnak.

Szépirodalom vagy praktikus tudás

A mi leányaink nagy része összeolvas mindenféle regényt, sokan a legmodernebb irodalom termését, azonban aligha tudják, mi az ár és apály oka, miért hull az égből forró nyári napokon jég, egyszerűen nem ismerik a természetet, amely mindnyájunknak közös otthona. A legtöbbje ismeri a frívól vicceket, de még házassága előtt sincsen tisztá képe az anyaságról és mind arról, ami férfi és nő közös életében fontos. Az ugynevezett jobb polgári család lányai angol és francia nyelvet tanulnak, de hibásan beszélnek a saját anyanyelvük és nem tudnak a környezetükben élő népek nyelvén. Sok leány zongorázni tanul, még ha nincs is tehetsége hozzá, pedig fontosabb volna számára a gépírás és gyorsírás ismerete. Az egész nevelés a véletlenre van bízva és felesleges dolgok elsajátításából áll és így nem csoda, ha kevés ember, különösen pedig kevés nő tudja megállni a helyét ott, ahova áll, vagy állították.

A férfiak bizalmatlansága

Egy ilyen haszontalan „tudással” agyonspékelt és ezek következtében bántóan beképzelt, életre nem való, mázolt szépségtől ríktó nővel szemben a férfiak joggal bizalmatlanok. Ez nem élettárs, ezzel nem lehet felvenni a harcot a boldogulásért. Az ilyen nő teher, nyűg, a betegségek tárháza, gyámollalan, aki segítségre vár, támogatásra szorul, ahelyett hogy önmaga segítene és támogatni tudna. A lévai korzón sok szépségkirálynőt látni, akik életük nagy részét korzó-lással, regényolvasással, meddő szórakozásokkal töltik és jellegzetes, hogy hiába korzóznak évtizedekig, nem akad férfi, aki velük szóba áll és sorsát sorsához köti. Új értékekre, új ére-nyekre van tehát szükség, elsősorban a nők részéről, ha azt akarjuk, hogy a nemek közötti bizalom ismét helyre-álljon! Hogy melyek legyenek ezek az új ére-nyek, arról majd a legköze-
lebb.

termelése a rossz gazdasági viszonyok között is túlhaladja az évi 45–50 vag-
gont, amely főleg mosó- és kenőszap-
panból áll. Gyártmányait Szlovénzskón
helyezi el.

***

Mielőtt a szappan készítésnek gyári
folyamatát ismertelnénk, meg kell em-
lítenünk a szappan nyersanyagait.

A szappan nyersanyagát növényi és állati zsírok, olajok, gyanták és lugok képezik. Állati eredetűek: a faggyú, disznózsír, csontzsír. Növényi eredetűek: kokuszolaj, pálmamagolaj, napraforgóolaj, kukoricaolaj és a gyanták. A nyers anyagok legnagyobb részét természetesen a helyi földről szer-
zik be, de hatalmas vashordókban (4–5 Hl.) Indiából is hoznak nö-
vényi olajokat. A nagyobb mennyi-
ségben szükségelt nyersanyag nagy
vasuti ciszternákban érkezik, amelyet
az állomáson úgy ürítenek ki, hogy
előbb a gőzmozdonyból nyert gőzzel
felmelegítik, felolvasztják és folyé-
konyá teszik a zsírt és azután kisebb
edényekben lelejtik és szállítják a
gyárba.

A szappan nyersanyagait zsírokat,
olajokat és a lugot összekeverve két
hatalmas 90 Hl. ürtartalmú, gőzzel he-
vithető kádba rakják, ahol hozzávető-
legesen egy napig főzik. Kb. eddig
tart az elszappanosítás folyamata. Az-
után ruhákkal letakarják és további
egy napig állni hagyják. Innen a szap-
pan a hűtőcellákba kerül, ahol 4–5
cm. vastag kb. 50 cm. széles és ugyan-

olyan hosszú darabokra formálódik.
Ezeket a darabokat a vágógépen lei-
szésszerű nagyságokra vágják. Ez-
zel kész a közönséges szappan. — A
prézelésre az elvagdalt szappant gőz-
zel lüktető szárító helyiségben rak-
rozzák rövidebb ideig és azután pré-
selik kézi présekkel. A gyár telepen
négyféle préselt szappant gyártanak:
Phönix, Kabina, Gloria, Tátra, ame-
lyek a nyersanyagok összetétele sze-
rint nemcsak színben, de minőségben
is különböznek egymástól.

A kemény szappanokon kívül u. n.
kenőszappant (káli szappan) is gyár-
tanak nagyobb mennyiségben. Ennek
készítésénél nem nátron lugot, hanem
káliugot használnak. Ez a szappan
nyulós és azért ezt hordókban, dobo-
zokban csomagolva hozzák forgal-
omba. A kenőszappan erősen habzik, fő-
leg szobafestők, nagyobb üzemekben
mosógépekben alkalmazzák.

Finomabb szappanok (pipere, toi-
lett stb.) gyártásával nem foglalkoz-
nak. Egyféle kéziműszó szappant ké-
szítenek kokuszolajból hideg uton, te-
hát nem főzéssel csak melegítéssel.

A gyártelep a csomagoláshoz szük-
séges deszkaládákat házilag állítja
elő. Állandóan 10–12 munkást fog-
lalkoztat. Vezetője ing. Weisz Béla.

Dacára kiváló minőségű gyártmá-
nyainak a gyár — a rossz gazdasági
viszonyok közötti rentabilitásait alig-
alig tudja fenntartani és az üzem na-
gyobbítására, modernizálására ma nem
is gondolhat.

Kersék János,

a költő méltó síremléket kap
a lévai református temetőben.
Junius hó 20-án emlékezik meg
róla impozáns kegyelettel a szlo-
venszkói magyar társadalom, ba-
rátaik, tisztelői és azok, akik sok-
szor szerepeltek szindarabjaiban,
megelevenítették lelkének szülöt-
teit. Érző lelkének sugara ma is
meleget varázsolnak a fagyos szí-
vekbe az egyszerű tabáni otho-
nokban épugy, mint az ezüstfűk-
rös kávéházban. Mert Kersék Já-
nos költészelete a magyar nép is-
meretéből és szeretetéből fakadt
és minden érző emberhez egy-
aránt szólt. Nem halottunk tőle
sohasem disszonáns, cinikus han-
got, hitt a jószág megváltó erejé-
ben, felemelte, bátorította a két-
kedőket és önmaga is felülemel-
kedett minden emberi gáncsveté-
sen, meg nem értésen, félreérté-
sen költői lelkének erejével. Ker-
sék János nem volt komor, meddő
orom, hanem termékeny, lankás
hegyoldal, amelyen izes, vidító,
pezsdítő bor terem. Ebből a nek-
tárból mért pazarló nagylelkűség-
gel minden szomjazónak: a ma-
gyar népnek, amelyet megértett
és amely megértette az ő szavát
is, cikornyátlán, egyszerű, szem-
szetes stílusát tiszta nyíltsággal
megénekelte érzéseit. A temetőker-
templomcsendjében megszólal-
nak a kegyelet zsolttárai, hogy vá-
rosunk, népünk nagy szerelme-
sének emlékeit messzire és soká
rezegjék tovább az éter hullámai.
Az öreg hegedűs hantjai felett
mi is tisztelettel hajtjuk meg az
őszinte kegyelet lobogóját.

Ahogy én látom...

a lévai bankok a pünkösdi előtti szombaton nem tartottak hivatalos órákat és az ügyfelek hiába döngötték a kapukat díszes káromkodások közepette. Nem tudták mire vélni ezt a zűröz-
zottságot. A bankok ugyanis elfelejtették üzletheleiket a kivételes intéz-
kedésről értesíteni. Az érdekeltek ter-
mészetesen nem tudtak pénzükket
diszponálni, amiből soz' kellemetlen-
ség és zavar származott, bizonyára
kár is azok részére, akiknek határ-
időhöz kötött fizetnivalója volt, vagy
aki adóstól az ünnepekre pénzt re-
mél kapni. A bankok érdekében tá-
jékoztatástul felhozzuk, hogy Léva
három hetilap jelenik meg és nem
lett volna semmi akadálya annak,
hogy a sajtó igénybevételeivel, időben
közölték volna, hogy szombaton —
heliudári napon zárva lesznek. Er-
ről nekik bizonyára már előzőleg is
tudomásuk volt. Léva divat közér-
dekű intézkedéseket titokban tartani,
de jelen esetben különösen csodál-
kozunk kell ezen a feledékenység-
ben, mert hisz a bankok mintaképei az
előzékeny és udvarias kereskedőknek,
mindenkor iparkodnak üzletheleik
erdekeit és kívánságait kielégíteni. —
A magunk részéről már ismételt
kijelentettük, hogy közérdekű közle-
ményeket szívesen közlünk bármikor
és díjtalanul. Okulár.

Lévai intézmények:

Phönix szappangyár

Talán Léva legrégebb vállalata a
posta utcai szappangyár, amelynek
alapítása visszanyúlik a múlt század
ötvenes éveiben. Kabina József kb.
80 évvel ezelőtt alapította szappan-
főzőjét, amelyből kifejlődött a mai
szappangyár. 1906-ban Kabina József
fia cég alatt részvénytársasággá ala-

kult, 1917-ben 600.000 Ké alaptőkével
Phönix szappangyár r. t. lett.

Az idők folyamán lassan fejlődő
vállalat elfoglalta az egész háztöm-
böt és a magán lakások is lassanként
átalakították gyár épületekké. A meg-
lehető szűk helyen régi stílusú fel-
szereléssel berendezett gyárvállalat

LEGOBB HENTESÁRUK
OLCSÓN

PRIMUS

ÜZLETÉBEN KAPHATÓ
SZEPESSI UTCA 13.

ITT A KÁNIKULA!

IMPRÍMÉK, WEEKEND-ANYAGOK, STRAND
KELMÉK a legnagyobb váasztékkan NAGYON
OLCSÓN

Kalm és Kovács

szövet- és selyemáruházában
SZIGORU SZABOTT-ÁR RENDSZER!

A „Lévai Ujság“ panaszkönyve

Gebintetes Szerkesztő Úr!

A kaszárnya utca felső részének kikövezése során a lefolyó, felszíni vizet földalatti csatornában helyezték el, vezetik le, amely a kaszárnya udvarán megy keresztül. Ezen csatorna megépítésénél szigorúan ki lett kötve, hogy a csatornába fekáliákat vezetni tilos. Ennek az volt az értelme, hogy az utcában ne szivároгjon ki a földből a csatorna büze. Ilyen feltételek mellett járultak hozzá a szomszédos házak tulajdonosai a csatornához és ilyen kifejezett feltétel mellett engedélyezte a katonaság is a csatorna átvezetését a kaszárnya udvarán. Most azt tapasztaljuk, hogy különösen este és éjjel éktelen bűz árad végig azon a környéken. Minthogy a csatorna megépítése előtt ez nem volt, az a logikus feltevés, hogy a bűz a csatornával van összefüggésben és a további feltevés az, hogy a filalom dacára előtűnk és valószínűleg a hatóságok előtt is ismeretlen tettesek odavezetik a házuk szennyvizét, fekáliát. Minthogy a bűz ott árad és a tettesek, az okozók ismeretlenek, nem marad más hátra, mint kinyomozni, miért van ez, hogy történt, ki a felelős és mit kell csinálni, hogy a lehetetlen állapot megszűnjön. Kérjük ezen uton is a sürgős intézkedést, amíg nem lesz súlyosabb következménye a dolognak. A híres lévai lürelem is elfogy egyszer. Kérjük az ügyet nyilvántartani.

***

Gebintetes Szerkesztő Úr!

Régebben olvastam már az újságokban, hogy vannak a világon olyan helyek, ahol a túltermelés következtében értékesíthetetlen gabonát, kávékat megsemmisítik, sőt a marhák ezreit vágják le, hogy a termelés és fogyasztás egyensúlyát fenntartásák. Nálunk még ez a helyzet nem áll fenn, túltermelésről beszélni nem lehet akkor, amidőn külföldről kell behozni a legfontosabb élelmi cikkeket, amikor a munkanélküliek ezrei éhes, üres, korgó gyomorral munkáért, segélyért, kenyérért könyörögnek. Mégis nálunk, itt Léván akad hatóság, amely egészséges, kifogástalan, élvezhető húst

máza számra elását, megsemmisít. Mellékes, hogy az a hus tiltott uton került a városba és azért büntetésből elkobozták, de a hus egészséges és ehető volt, amit a mai gazdasági viszonyok között okvetlenül fel kellett volna használni és nem elásni. Különben is van a városnak elég munkanélkülije, akik már hónapok óta nem ettek húst és ha a város tudott nekik lisztet, krumplit stb. adni, alig hihető, hogy megharagudtak volna, ha egyszer húst is kapnak. Mindenesetre az elkobzott husnak ilyen felhasználása nagyobb megnyugvást kellett volna, mint az elásás, amiből senkinek sem volt haszna. Reméljük ez volt az utolsó eset.

B. P.

Villamos átszereléseket az új áramra

Éder Kálmán koncessionált villany- és vízvezetékszerelő vállalata jutányosan készít.

Motorokat gyári áron szállít.

Levice, Szepessy utca 20

— Az „Anyák napja“ ünnepére az Ifjuságot védő egyesülethez több, mint negyven nagylelkű adakozótól érkezett ajándék. — Az Ifjuságot védő egyesület elnöksége örömmel állapítja meg, hogy még vannak lelkek, még vannak érző szívek, kik belátják törekvéseinket, kik sietnek segítségünkre. Ez erőt és munkakedvet ad nekünk, ez azt bizonyítja, hogy nemcsak az egyesület vezetősége küzd a nyomor ellen, hanem vannak segítőtársai, kiknek érdemes harcba szállni a közért, az elhagyottakért, a gyengébbekért. Ma az egyesület helyzete igen nehéz. Komoly és nagy feladatok tüzött ki maga elé, de reméljük, hogy kitartással és megértéssel eredményeket tudunk felmutatni. — Az ajándékozó uraknak, urnőknek és egyesületeknek ezuton is a legáltalásabb köszönetünket fejezzük ki s kérjük, hogy tartsanak meg további emlékeztelünkben, s mi azért embermentő munkát, — mint viszonzást ígérünk. — A járási fiatalágot védő egyesület elnöksége.

VYHNE GYÓGYFÜRDŐ

idegbántalmakban, női bajokban és
vérszegénységben szenvedők részére.
Teljes penzio, fürdőt és gyógydíjat is
beleértve az előidényben Ké 32—35,
a földényben „ 36—40. Fürdőigazgatóság.

Asszonyoknak

Hogy mennyit változott a világ, azt talán legjobban a nők tapasztalhatják a saját bőrükön. Valamikor a nők jeltve őrizték bőrük fehérségét, ma mindenki barna akar lenni. A cél szentesíti az eszközt és a gyors lesülés érdekében mindent elkövetünk, tekintet nélkül arra, káros-e vagy sem. A krémek, olajok, kenőcsök egész légiója áll ma a divat, a női hiúság szolgálatában. Nincs azonban mása a természetes lesülésnek. Testünket lassan szoktassuk a nap melegéhez, az égető sugarakhoz és ha használunk is valamilyen krémet, soha sem szabad elfelejtenuk, hogy az elért

A lesülésről

hatás csak akkor marad tartós, ha a bőrünk sül le és nemcsak a rákent olaj vagy kenőcs. A nap elvonja a testbőr normális zsirtartalmát, ezt pótolni kell valamilyen zsiradékkal, de sohasem szabad ezt tulajbasa vinni és a testre löbb olajat kenni, mint amennyire éppen szüksége van. Aki azt akarja elérni, hogy lesülése tartós legyen, nem szabad gyorsan, vagy pláne hirtelen lesülni, hanem lassan és egyenletesen. Ezért ajánlatos a strandon kisebb sétákat tenni, hogy testünket minden oldalról érje a napfény.

Suzu.

Hírek

— Kerti mulatság a járási gyermek-otthon javára. A járási fiatalágot védő egyesület 1935. június hó 20-án Kosztolányi—Kvitt vendéglő kerthelyiségében a felépítendő járási gyermekotthon (árvaház) javára táncmulatságot rendez, melyre mindenkit szeretettel lát a OPM elnöksége. A táncmulatság kezdete d. u. 4 órakor, s tartani fog reggelig. Tekintettel arra, hogy az OPM egyesület szociális intézmény a mulatságoni részvételt mindenkinek biztosítani akarja s ezért a belépti díjat 3 Ké összegben állapította meg. Jöjjetek lömegesen!

— Dijkuglizás. Junius 29-én és 30-án az Iparos Körben nagyszabású dijkuglizás lesz. Igen értékes tárgyak kerülnek kiosztásra a nyertesek között.

— Autó karambolok. Pünkösdi hétfőjén az esti órákban a Bati parttól lefelé ereszkedő autó egy katonát elütött és súlyosan megsebesített. A katona vérzésekkel saját lábán ment be a kaszárnyába, ahol első segélyben részesítették. — Az elmúlt csütörtökön egy morvaországi autó a lezárt vasúti sorompónak futott neki. A dróthálóval ellátott vasúti sorompó teljesen összetört, az autónak főleg a hűtője rongálódott meg.

Értesítés. A munkanélküli intelligencia részére Bratislavában alakult munkaközvetítő hivatal rendeltére való hivatkozással felhívjuk a helybeli és járásunkban levő felső- vagy szakiskolai végzettséggel bíró állás, illetve munkanélkülieket, hogy az alábbi hivatalnál nyilvántartásba való felvétel, esetleg elhelyezés végett lehetőleg okmányokkal felszerelve jelentkezzenek bármely munkanap d. e. 9—11 között városháza földsz. 6. sz. alatt. Járási munkaközvetítő hivatal.

— Éjszaka fognak utcát seperi Érsekújvárot. Érsekújvár és Vidéke jelzi, Bláha h. városbíró elrendelte, hogy a jövőben nem nappal fognak seperi Érsekújvár városát, ami mindenesetben mértéktelen porfelvéréssel volt összekötve, hanem a seperés éjszaka fog történni, vagy hajnalban, melyet legkésőbb reggel 6 órakor be kell fejezni. A rendelkezést mindenütt őszinte rokonszenvvel fogadják. Mikor lesz ez Léván?

— Mindenki vásárolhat olcsó árpát. Az új termés betakarítása előtt a gabonaáráságnak még hatalmas árpakészletei vannak. Most a kormány engedélyezte ezeknek a készleteknek olcsóbb áron való értékesítését. Május 23. óta a Gabonaáráság nemcsak árpafeldolgozó üzemeknek, de gazdáknak is 30 koronás mérsékelt áron adhat el árpát arra való tekintet nélkül, hogy szárazság által sújtott vidékről van-e szó, vagy sem. Az olcsó árpát mindenki külön engedély nélkül vásárolhatja.

— A világháboruban elesettek emlékművének alapja javára július hó 5-én a Városi Szálló nagyteremben rendezendő színelőadás iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy a rendezőség nem küld senkinek külön névre szóló meghívót, hanem csak plakátokat bocsát ki. Így azon mindenkit nemzetiségre, vallásra, pártra való tekintet nélkül meghív. Az előadásra kerülő „Az obsitos“ c. színmű szereplőinek névsorát a jövő héten közöljük.

— A Kersék-síremlék ünnepélyes felavatása f. hó 20-án, Urnapján, d. u. fél 5 órakor lesz a ref. temetőben. A felavató ünnepi beszédet Balogh Elemér ref. püspök fogja mondani. Este fél 9 órakor a Városi színházban Kersék János műveiből emlékestet rendez a síremlék bizottság. Ennek során megnyitót mond Klein Ödön, a síremlék bizottság elnöke; megemlékezést tart Kersék Jánosról és irodalmi működéséről Szabó S. Zsigmond ref. lelkész. Kersék költeményeiből szavalnak dr. Korpás László és Veress László. Kersék-dalokat énekelnek Randik Aranka, Dóka Sándor, Heckmann István zongorakísérettel. Dr. Hollós Endre zongorán játszik. A felavatáson és az esti emlékünnepélyen a Lévai Dalárda is szerepelni fog.

Órák és ékszer

a legjutányosabban beszerezhetők

STEINER
TESTVÉREK NÉL

LEVICE, Bafa mellett.

— **A Lévai Kereskedelmi Csarnok évi rendes közgyűlése** f. hó 23-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Kaszinó nagyertermében tartja, amelyre a tagokat ezután is tisztelettel meghívja a Vezetőség. Táragsorozat: elnöki megnyitó, titkári jelentés, számvizsgáló és pénztári jelentés, esetleges indítványok. — Minél nagyobb számban való pontos megjelenést kérünk.

— **Haláleset.** Varannay Sándor ref. lelkész 67 éves korában elhunyt. Az elhunyt felkészés 33 éven át volt lelki gondozója és vezetője az alsó- és felsőfegyverneki ref. egyházaknak. Az egész környéken köztisztelőben és közszeretben álló, munkásságát lelki és testi részvétel mellett tették el hétfőn délután 3 órakor az alsófegyverneki temetőben.

— **Beiratás az állami polgári iskolába** f. hó 28-án és július 1-én lesz. Előmutatandó okmányok: az utolsó iskolai, illetőségi bizonyítvány és keresztlevele. Beiratási díj: 10 Ké. Felvételi vizsgák a beiratáskor lesznek megtartva.

— **Kénéshez és masszázshoz** Alpát használunk, melyet tiszta flaneldarabbal vagy tenyerünkkel addig dörzsölünk az illető bőrfelületen, míg teljesen a porusokba nem hatol. Kérdezzük meg orvosunkat.

— **Húsdarabítás ellen.** A múlt heti számunkban megemlítettük, hogy a szocialista pártoknak a hús árak emelése elleni nyilvános népgyűlését a járási hivatal nem engedélyezte. A pártok vezetői bizottságot alakítottak, amely bizottság eljár a járási hivatalnál, hogy az évek óta nem működő ármegállapító bizottságot hívják össze és a husárakat terjesszék az elé. A bizottság összehívását a járási hivatal kilitásba helyezte.

Apró hirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 Ké.

Kiadó lakásokat és bútorozott szobákat lapunk előfizetői részére ingyen közlünk. — Azok, akik nem előfizetői a Lévai Ujságnak, a hirdetés egyszeri közléséért 2— Ké-t fizetnek. A nehéz gazdasági viszonyok között lapunk ezzel kíván olvasóinak segítségére lenni.

Kákákban igen szép helyen 2 szoba, konyha, speiz, fedett terasz, kertből álló villa igen olcsón kiadó. Bővebbet Bernát, Bati-utca 11. szám.

Megvételre keresek 2 szobás utcai, emeleti lakás autót. keveset használt jókarban levő személyiségekkel azonnali beköltözésre kiadó.

Perfekt német-szlovák gimnazista, 16 éves nyári szünetre elmenne gyermekek mellé magyar vidékre.

Használt ablakok, ajtók, asztalok jókarban eladók. Cimek a kiadóban, Štur utca 3. szám.

Katasztrófális nyári menetrend

Alig múlt egy hónapja, hogy a nyári menetrend életbelépett. Már annak idején, amikor a menetrend összeállításáról volt szó, figyelmeztettük a Vasútgazgatóságot, hogy lévai vonatkozásban az új menetrend rossz, nem felel meg a szükségletnek és annak hátrányait nem csak az érdekelt környék lakossága, hanem a vasút is meg fogja sanyalni. Már a január 23-án megjelent számunkban részleteztük azon hiányokat, amelyek a vasúti menetrend szerkesztéséből kifütek. Most a praxisban megállapíthatjuk, hogy a rossz beosztású menetrend még nagyobb bajokat és károkat okoz, mint azt egyáltalán feltételezni lehetett.

Léva—Zólyom vonalon

Léváról az összeköttetés kielégítőnek mondható, annál rosszabb azonban ellenkező irányban. Lévára Zólyom felől 7.29-kor érkezik egy személyvonat és eltekintve az utána közvetlenül 8.07-kor érkező gyorsvonatot, 5 órán keresztül, egész délelőtt nem lehet a Garamvölgyéből Lévára jutni. Ha tehát valaki Zólyomból Lévára akar utazni, kora hajnalban fel kell kelnie, noha egy közbeiktatott vonattal, amelyik 10 óra tájban lenne Léván, ideális összeköttetést lehetne létesíteni Léva felső vidékével. Ha pld. valakinek Ujbányán van dolga és reggel indul Léváról, akkor 4 óra hosszat kell Ujbányán várakozni, amíg a következő vonat Léva felé indul.

Tudjuk jól, hogy a tavalyi nyári menetrendben egy u. n. fürdővonat is volt, amely 11 óra tájban érkezett Lévára. Ez az összeköttetés biztosította egyrészt Vihnye és Skleno fürdőhelyek látogatóinak esti hazaérkezését, másrészt a Garamparti fürdőhelyek: Ujbánya, Benedek, Peszér, Kovács stb. látogatóinak a nyári napok intenzív kihasználását. Most azonban a drága gyorsvonaton kívül az éjjeli órákban nincsen felülről vonat és így a garami fürdőhelyek látogatói már 5—6 tájban d. u. kénytelenek csomagolni, hogy a Lévára 7 óra után érkező vonatot elérjék.

Ezen fürdővonat elmaradása súlyos károkat okoz egyrészt a környező fürdőtelepeknek és községeknek, másrészt antiszociális lévai szempontból nézve, mert a week-endező közönség nem képes megfizetni a drága gyorsvonatot és kénytelen fürdőzését már kora délután befejezni.

Léva—Pozsony irányban

az összeköttetés szintén katasztrófálisan rossz. A pozsonyi összeköttetést tulajdonképpen a gyorsított személyvonat és a motoros gyorsvonat bonyolítja le. A hajnali gyorsított vonat Léváról 5.35-kor indul, ami annyit je-

lent, hogy legalább hajnali 4 órakor kell felkelni annak, aki ezzel utazni akar. De így sem éri célját az esetben, ha Pozsonyba 9 órára van kitűzve tárgyalása, mert a hajnali vonat csak 9 óra után érkezik meg.

Visszafelé ez a gyorsított vonat csak délután fél 6 órakor indul és Lévára 7/9-kor érkezik. Akinek tehát Pozsonyban van 1—2 óra alatt elintézendő dolga, az kénytelen egy egész napot erre feláldozni. Szánalmas menetrend az, amely a 120 km-re fekvő fővárost ilyen módon kívánja a vidékkel összekötni. Ennek a menetrendi beosztásnak sikerült a középkori állapotokat visszavarázsolni, amikor napokkal előbb kellett az utazáshoz kikészülni. Ha valaki Pozsonyba utazik és kora hajnalban kell felkelnie, akkor már kénytelen szokott életprogramját jóval előtte megváltoztatni, munkáját előbb befejezni, kora este lefeküdni, hogy másnap hajnalban elindulhasson és későn este érkezzen vissza, kénytelen ismét fáradtan lefeküdni, így a pozsonyi ut tulajdonképpen egy nap és két éjszaka feláldozását jelenti.

De meg is van ennek a következménye, aki csak teheli autón utazik Pozsonyba. A gyorsvonat egyrészt drága, másrészt visszafelé Pozsonyból csak 11 óra felé érkezik.

Sürgős szükségünk van egy korán reggel induló gyorsított motorosvonatra Pozsony felé, amely onnan a kora délutáni órákban indulna vissza és 4—5 óra tájban érkezne Lévára.

Léva—Párkány felé

este 7/8-kor indul az utolsó vonat és ez nagyon alkalmatlan időpont, különösen nyáron. Felléülül új vonatot kell beállítani, ami 9 órakor indulna Léváról és lehetővé tenné a déli vidék közönségének, hogy az estéli Léván tölthessék. A mostani menetrend nagy károkat okoz a helybeli kereskedőknek és főként a vendéglősöknek, moziknak, mert a vidéki vendégeknek már 7 órakor el kell távozniuk.

Ezen irányban sürgősen meg kell javítani a Budapest felé menő forgalmat, mert ez olyan szerencsétlenül van összeállítva, amilyenre eddig még nem volt példa. Budapestről sokan jönnek a hét végén a Garamvölgyi fürdőhelyekre, Sklenóra, Vihnyére, valamint kisebb week-end kirándulásra a romantikus Garamvölgybe, ez az idegenforgalmat a menetrend lehetetlenné teszi. Hogy milyen károkat okoz önmagának a rossz menetrenddel az államvasut, mi sem bizonyítja jobban, hogy nemcsak Léváról, de Aranyosmarótról, Zólyomból és Besztercebányáról ugyyszólván mindenki csak autón utazik Budapestre. A pestiek meg egyáltalában nem jönnek el.

Ezen cikkünkkel, amely csak részben tárja fel a rossz menetrend következményeit, eljuttatjuk az illetékes vasúti hatóságokhoz is azon reményben, hogy a sérelmeket sürgősen reparálni fogják, mert ezzel a menetrenddel el-

rontják mindnyájunk nyaralását, vasárnapi üdülését és a vasutnak, amelynek deficitjét adóból kénytelen az állam fizetni, súlyos ezekkel károsítják meg.

Sport

SK. Rapid—LTE 4:1
(Féldő 3:0)

Az LTE két legjobbját: Martinovicot és Horváthot volt kénytelen nélkülözni és habár helyükön tartalékok szerepeltek — a csapat javuló formát mutatott és kemény diónak bizonyult a Rapid, divízióba készülő csapata számára. Az első féldő 30-ik percéig az LTE egyenrangú ellentélnék bizonyul és csak a hozzájuk szegődő balszerencse az oka, hogy a játék ezen szakában gölt el nem érnek. Sokat támad az LTE és mikor a 14 éves kis Juhász a balszélen a hatalmas Rapidlegények lábait közt átbugyál és szebbnél szebb beadást küld középére — Nagyszombat Lévának tapsol. A védelem jól működik, sőt Dubec kivéd egy 11-esét is. Azonban a 30-ik percen a csapat meglorpan és 8 perc alatt 3 gölt kap. Ujra kezdés után gölt ér el az LTE, amire a Rapid szintén göllal válaszol. Most az LTE közvetlen védelme remekel és az eredmény marad. A bíró jó volt!

Az LTE-ben elsőrangú volt a védelmi hármas és a csatársorban a belsők. A fedezetsorban nem tudták pótolni Martinovicot.

IFC 11—LTE 11 3:3 (2:2) III. o. bajnoki. A lévaiak legjobbjá Bujdosó és Nemcsok volt.

***

Az LTE rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a football-szakosztály bevezeti a vegyes rendszert és hivatalos (profi) játékosokat szerzött. A szakosztály továbbra is amatőr alapon fog működni, csupán 1—2 fizetett játékos lesz szerzöttelve, akik által a vezetőség a csapat megerősödését reméli.

Az LTE vízpoló szakosztálya megkezdte rendes edzéseit az uszodában, hetenként 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken este 6 órai kezdettel.

A Juventus week-end-telep ünnepélyes megnyitása

vasárnap történt meg ünnepélyes keretek között. Koszmály János a peszéri urbéreszek elnöke átadta a klub elnökének a bérelt területet, a falubeli vendégszeretéről biztosította a telep látogatóit.

A Juventus azután sport-bemutatót rendezett: Ijjszat, wolley-ball, birkozás és boxolás volt műsoron. A megnyitáson az ideális fekvésű telepnek nagy sikere volt, mindenki elragadtatással nyilatkozott a helyről, ahol mindenki megtalálja tetszés szerinti szórakozását: Fotball, wolley-ball pályák, ijjszat, alleitika, uszás, csónakázás, horgászat, kirándulások. A telepen megfelelő öltöző helyiségek, állanak a vendégek rendelkezésére, külön férfiakkal és nőknek.

Az egyesület tagjain kívül a telepelt mindenki látogathatja és a sporteszközöket igénybe veheti. Szezonjegy nem tagoknak 10'— Ké, felvételi díj 2'— Ké. Csütörtökön, úrnapján teljes üzem. Telepgondnok: Récsy János.

— **Csütörtökön, június hó 20-án** délután 6 órakor az LTE saját pályáján az aranyosmaróti ZFC ellen barátságos football-mérkőzést tart. Előmérkőzés, olcsó helyárak.

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos gabona árak: A Monopólium Társaság június hóra lévai paritásában a következő árakat állapította meg: buza 164'50, rozs 122'50, közép sörárpa 123'—, takarmány árpa 113'—, zab 127'—, kukorica 120'—, kukorica (fehér) 115, kukorica cinquin. 135'— Ké

Valuták:

német márka	—	—	—	815'—
magyar pengő	—	—	—	458'50
svajci frank	—	—	—	778'50
angol font	—	—	—	118'12
olasz lira	—	—	—	197'40
amerikai dollár	—	—	—	23'60
francia frank	—	—	—	157'45
osztrák schilling	—	—	—	463'50

LÉVAI UJSÁG gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Štur u. 3. Telefon 19. — Nyomda: FODOR utóda László Jenő nyomdája Léva, Szepest u. 28. — Előfizetési díj: egészévre 40' félévre 20', negyedévre 10'— Ké, egyes szám ára 80 fill. — Három példány megtartása után előfizetőnek számítjuk. — Hirdetések tarifa szerinti Fodor papirkereskedésben adhatók át. Telefon 79. — Gyakori hirdetőknél árendemény. — Kéziratokat a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a brativalvai posta- és tévirdalgazdaság lévai feladókohelyei 109.976. V—1934 szám alatt engedélyezte.

Zsák, ponyva és kéveköthő legolcsóbban kapható
Kaiser Géza
cégnél Levice, Mártonffi-u. 4